

ZAKLÍNAČ

KRV ELFOV

ANDRZEJ
SAPKOWSKI

Ljndeni

Zaklínač III

Krv elfov

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Andrzej Sapkowski

Zaklínač III Krv elfov – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Ljndeni

ZAKLÍNAČ III

ANDRZEJ
SAPKOWSKI

ZAKLÍNAČ III

KRV ELFOV

Z polštiny preložil Karol Chmel

Ljndeni

© 1994, by Andrzej SAPKOWSKI

Published by arrangement with „Patricia Pasqualini Literary Agency“

Translation © Karol Chmel, 2016

Cover design © Jakub Šimjak, 2020

Map illustration © Brian Terrero, 2020

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-1735-9

ISBN e-knihy 978-80-566-2006-9 (1. zverejnenie, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-2007-6 (1. zverejnenie, 2020) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-2005-2 (1. zverejnenie, 2020) (ePDF)

*Elaine blath, Feainnewedd
Dearme aen a'cáelme tedd
Eigean evelienn deireádh
Que'n esse, va en esseáth
Feainnewedd, elaine blath!*

*Kvietok,
uspávanka a obľúbená detská riekanka elfov*

*Vskutku, hovorím vám, prichádza čas meča a sekery, čas vlčej fu-
javice. Prichádza Doba Bieleho Chladu a Bieleho Svetla, Čas Šia-
lenstva a Čas Opovrhnutia, Tedd Deireádh, Čas Konca. Svet umrie
obklopený mrazom a zrodí sa znovu s novým slnkom. Zrodí sa zo
Staršej Krvi, z Hen Ichaer, zo zasiatého zrna. Zrna, ktoré nevykliči,
lež vybuchne v plameni.*

*Ess'tuath esse! Tak bude! Vyzerajte znamenia! Aké znamenia to
budú, vám poviem. Najprv sa zem zaleje krvou Aen Seidhe, krvou elfov.*

*Aen Ithlinnespeath,
predpoveď Ithlinne Aegli aep Aevenien*

KAPITOLA PRVÁ

Mesto horelo.

Úzke uličky, čo viedli k priekope, k prvej hradbe, chrlili dym a oheň, plamene pohlcovali strechy natesno postláčaných domov, oblizovali múry zámku. Od západu, od prístavnej brány doliehal krik, zvuky úporného boja, hluché nárazy baranidla otriasajúceho múrmi.

Útočníci ich obklúčili nečakane, rýchlo prelomili barikádu, ktorú bránila hŕstka vojakov, mešťanov s halapartňami a cechových kušiarov. Kone prikryté čiernymi koženými čabakami preleteli ponad zábranu ako prízraky, blýskavé, mihotajúce sa čepele rozsievali smrť medzi utekajúcimi obrancami.

Ciri cítila, ako rytier za jej chrbtom prudko spätil koňa. Zaučila jeho krik. Drž sa, kričal. Drž sa!

Ostatní rytieri vo farbách Cintry ich predbehli, v trysku sa zrazili s Nilfgaardčanmi. Ciri to na chvíľu zazrela kútikom oka – šialený vír modro-zlatých a čiernych plášťov obklopený brinkotom ocele, nárazmi čepelí o štíty, erdžaním koní.

Krik. Nie, krik nie. Vresk.

Drž sa!

Strach. Každý otras, každé trhnutie, každý skok koňa do krvi driape dlane stiskajúce remeň. Nohy v bolestnom kŕči nenachádzajú oporu, oči slzia od dymu. Ruka, čo ju objíma, ju pridúša, gniavi, agonicky stláča rebrá. Naokolo narastá krik, takýto krik ešte nikdy nepočula. Čo sa dá urobiť človeku, aby takto kričal?

Strach. Ochromujúci, paralyzujúci, zadúšajúci strach.

Znovu zarinčanie železa, fŕkanie koní. Okolité domy tancujú, okná, z ktorých vybuchuje oheň, sú zrazu tam, kde bola pred chvíľou blatistá ulička zaprataná mŕtvolami, upchatá opusteným dobytkom utekajúcich hospodárov. Rytier za jej chrbtom sa dusí čudným, chrčivým kašľom. Na ruky zaťaté do remeňa sa cedí krv. Rev. Svišťanie šípov.

Pád, otras, bolestný náraz o brnenie. Okolo dupocú kopytá, nad hlavou sa mihá konské brucho a uvoľnený popruh, ďalšie konské brucho, rozviata čierna čabraka. Stony, aké vydáva drevorubač, keď rúbe strom. Toto však nie je strom, tu naráža železo o železo. Krik, pridusený a hluchý, tesne pri nej čosi veľké a čierne so šplachnutím dopadá do blata, chrľí krv. Opancierovaná noha sa chveje, metá, orie hlinu obrovskou ostrohou.

Trhnutie. Akási sila ju dvíha nahor, usádza za hrušku sedla. Drž sa! Znovu divý únik, šialený cval. Ruky a nohy zúfalo hľadajú oporu. Kôň sa vzpína. Drž sa! Opory niet. Niet... Niet... Všade krv. Kôň padá. Nedá sa odskočiť, nedá sa vytrhnúť, vykĺznúť zo zovretia ramien v železnom brnení. Nedá sa ujsť pred krvou, čo steká na hlavu, na krk.

Otras, mľasknutie blata, prudká zrážka so zemou, zarážajúco nehybnou po divej jazde. Zúfale zachrčanie a kvílenie koňa, ktorý sa usiluje zdvihnúť zadok. Dunenie podkov, mihajúce sa konské lýtko a kopytá. Čierne plášte a čabraky. Krik.

V uličke oheň, hučiaci červený múr plameňov. Na jeho pozadí jazdec, veľký, vyzerá, akoby mu hlava prečnievala ponad horiace strechy. Kôň pod čiernou čabakou tancuje, pohadzuje hlavou, erdží.

Jazdec hľadá na ňu. Ciri zazrie záblesk očí v škáre veľkej prilbice, ozdobenej krídlami dravého vtáka. Vidí odraz ohňa na širokej čepeli meča v nízko spustenej ruke.

Jazdec sa pozerá. Ciri sa nemôže pohnúť. Prekážajú jej bezvládne ruky zabitého, čo má stále ovinuté okolo pásu. Znehyb-

ňuje ju niečo ťažké a mokré od krvi, čosi, čo jej leží na nohe a pritláča ju k zemi.

A ochromuje ju strach. Obludný, črevá skrúcajúci strach, ktorý spôsobuje, že Ciri už nepočuje kvílenie zraneného koňa, hukot požiaru, výkriky vraždených ľudí ani buchot bubnov. Jediné, čo zostáva, čo sa ráta, čo má význam, je strach. Strach v podobe čierneho rytiera v prilbici ozdobenej perami, rytiera stuhnutého na pozadí červenej hradby rozbesnených plameňov.

Jazdec späť koňa, krídla dravého vtáka na jeho helmici sa zatrepocú, vták sa chystá vzlietnuť. Chce zaútočiť na bezbrannú, strachom ochromenú obeť. Vták – a možno rytier – kričí, škrieka – strašne, kruto, triumfálne. Čierny kôň, čierna zbroj, rozviať čierny plášť a za tým všetkým oheň, more ohňa.

Strach.

Vták škrieka. Krídla sa prudko trepocú, perím udierajú po tvári. Strach!

Pomoc. Prečo mi nikto nepomôže? Som sama, som malá, bezbranná, nemôžem sa pohnúť, zo zovretého hrdla nevládzem vydať ani hlásku. Prečo mi nikto nepríde na pomoc?

Bojím sa!

Oči blčiace v škáre veľkej okrídlenej helmice. Čierny plášť všetko zastiera...

– Ciri!

Prebudila sa zaliata potom, celá zdrevenená, a jej vlastný výkrik, výkrik, čo ju prebudil a stále sa chvel, vibroval kdesi vnútri pod hrudnou kosťou, páľil vyschnutý hrtan. Boleli ruky stiskajúce prikrývku, bolel chrbát...

– Ciri. Len pokoj.

Naokolo panovala noc, temná a vetristá, sústavne a melodic-ky šumiaca v korunách borovíc, škřípuca kmeňmi. Už nikde nijaký požiar a krik, len táto šumiaca uspávanka. Vedľa pulzovalo ohnisko svetlom a teplom, plamienky sa odrážali na sponách

postroja, červenou sa leskli na rukoväti a kovaní meča opretého o sedlo položené na zemi. Nijaký iný oheň a iné železo. Ruka, čo sa dotýkala jej líca, voňala kožou a popolom. Nie krvou.

– Geralt...

– To bol len zlý sen. Zlý sen.

Ciri sa prudko zachvela, skrčila ruky, schúlila nohy.

Sen. Iba sen.

Ohnisko už začalo pohasínať, brezové polená sú červené a priezračné, praskotajú, tryská z nich modravý plamienok. Plameň ožaruje biele vlasy a ostrý profil muža, ktorý ju tesnejšie prikrýva a na prikrývku kladie aj kožuch.

– Geralt, ja...

– Som pri tebe. Spi, Ciri. Musíš si odpočinúť. Ešte máme pred sebou ďalekú cestu.

Počujem hudbu, pomyslela si zrazu. V tom šumení... je hudba. Vyhráva lutna. Počuť hlasy. Princezná z Cintry... Dieťa osudu... Dieťa Staršej Krvi, krvi elfov. Geralt z Rivie, Biely Vlk a jeho predurčenie. Nie, nie, to je legenda. Výmysel básnika. Ona nežije. Zabili ju na úteku v uliciach mesta...

Drž sa... Drž...

– Geralt?

– Čo je, Ciri?

– Čo mi to urobil? Čo sa vtedy stalo? Čo mi to... urobil?

– Kto?

– Rytier... Čierny rytier s perami na helmici... Nič si nepamätám. Kričal... a pozeral sa na mňa. Nepamätám sa, čo sa stalo. Len že som sa bála... Tak strašne som sa bála...

Muž sa sklonil, plameň ohniska sa mu zaligotal v očiach. Boli to zvláštne oči. Veľmi zvláštne. Kedysi sa Ciri tých očí ľakala, nerada sa do nich dívala. To však bolo dávno. Veľmi dávno.

– Nič si nepamätám, – šepla a pohľadala jeho ruku, tvrdí a drsnú ako neohobľované drevo. – Ten čierny rytier...

– To bol sen. Pokojne spi. Už sa to nevráti.

Ciri už počula podobné ubezpečenia, kedysi dávno. Opakovali jej ich veľa krát, veľa ráz ju chlácholili, keď ju uprostred noci prebudil vlastný krik. No teraz to bolo inak... Teraz verila. Pretože teraz to povedal Geralt z Rivie, Biely Vlk. Zaklínač. Ten, ktorý bol jej osudom. Ten, ktorému bola predurčená. Zaklínač Geralt, ktorý ju našiel vo víre vojny, smrti a zúfalstva, vzal ju so sebou a sľúbil, že sa už nikdy nerozídú.

V spánku mu pevne stískala ruku.

Bard dospieval. Mierne sklonil hlavu, vybrnkal na lutne hlavný motív balady, jemne, potichu, o tón vyššie ako žiak, čo ho sprevádza. Nikto sa neozval. Okrem tichnucej hudby bolo počuť výhradne šum lístia a škripot konárov obrovského duba. A vtom ťahavo zabečala koza uviazaná na povrázku o niektorý z vozov stojacich okolo prastarého stromu. Vtedy, ako keby na povel, jeden z poslucháčov zhromaždených v polkruhu vstal. Prehodil si cez plece kobaltovomodrý plášť vyšívany zlatom a odmerane, stuhnuto sa uklonil. – Ďakujeme ti, majster Blyskáč, – vyhlásil zvučným, no nie príliš prenikavým hlasom. – Dovoľ, nech ti ja, Radcliffe z Oxenfurtu, majster magických arkán, bezpochyby aj ako tlmočník mienky všetkých tu prítomných, vyjadrím slová uznania a vďaky za tvoje veľké umenie a talent.

Čarodejník prešiel pohľadom po prítomných, ktorých bolo určite dobre vyše stovky, pousádzaných pod dubom v tesnom polkruhu, ale aj stojacich či sediacich na vozoch. Poslucháči prikyvovali, šepkali. Niekoľko ľudí začalo tlieškať, zopár ďalších pozdravilo speváka zdvihnutými rukami. Dojaté ženy potáhovali nosom a utierali si oči, čím len mohli, podľa stavu, profesie a majetnosti, vidiečanky predlaktím alebo opakom ruky, ženy kupcov ľanovými šatôčkami, elfky a šľachticné batistom a tri dcéry vojvodu Viliberta, ktorý pre vystúpenie slávneho trubadúra s celým

svojím sprievodom prerušil poľovačku so sokolmi, smrkali prenikavo a dojato do rozkošných vlnených šálikov vo farbe zahnívajúcej zelene.

– Nebude azda zveličené, – pokračoval čarodejník, – keď poviem, že si nás hlboko dojal, majster Blyskáč, že si nás prinútil zamyslieť sa a uvažovať, skutočne si nám pohol srdcom. Nech mi je dovolené vyjadriť ti našu vďačnosť a úctu.

Trubadúr vstal a uklonil sa, pričom si zároveň oprášil kolená volavčím perom pripnutým k svojmu rozmarnému klobúčiku. Žiak prerušil hru, zaceril sa a uklonil sa tiež, ale majster Blyskáč naňho hrozivo zaškútil a polohlasne ho napomenul. Chlapec zvesil hlavu a vrátil sa k tichému brnkaniu na struny lutny.

Zhromaždenie ožilo. Kupci z karaván sa pošecky dohodli a nechali pod dub vykotúľať masívny sud piva. Čarodejník Radcliffe sa pohrúžil do tichého rozhovoru s vojvodom Vilibertom. Vojvodove dcéry prestali smrkať a upreli zbožňujúce pohľady na Blyskáča. Bard si to ani nevšimol, keďže ho práve naplno zamestnávalo rozposielanie úsmevov, žmurknutí a zábleskov bielych zubov vznešene mlčiacej skupine potulných elfov, konkrétnejšie jednej elfke, čiernovlasej, veľkookej krásavici s malou čiapočkou z hermelínu. Blyskáč mal konkurentov – majiteľku veľkých očí a peknej čiapočky si všimli a atakovali pohľadmi aj jeho poslucháči – rytieri, študenti i vaganti. Elfka, evidentne polichotená toľkým záujmom, si poštipkávala čipkované manžety na blúzke a kmitala mihalnicami; elfovia, čo ju obklopovali zo všetkých strán, však nechuť voči nápadníkom neskrývali.

Polana pod dubom Bleobherisom, miesto častých slávnostných stretnutí, zastávok pocestných a pútnikov, bola vychýrená toleranciou a otvorenosťou. Druidi, čo sa stáročia starali o prastarý strom, označovali polanu ako *miesto priateľstva* a ochotne tu privítali kohokoľvek. Aj pri výnimočných príležitostiach, takých, akou bolo vystúpenie svetoznámeho trubadúra, sa pocestní držali svojich vlastných, dosť výrazne izolovaných skupín. Elfovia

sa pridružili k elfom, trpaslícki remeselníci sa pridali k svojim po zuby ozbrojeným spolubratom, najímaným ako ochrana kupeckých karaván, a nanajvýš ak tolerovali gnómov-baníkov a piadimužíkov-farmárov. Všetci neľudia zhodne zachovávali odstup od ľudí. Ľudia odplácali neľuďom podobnou mincou, ale ani medzi nimi nebolo badať mimoriadnu spolupatričnosť. Šľachta hľadela na kupcov a podomových obchodníkov opovržlivo, zatiaľ čo vojaci a žoldnieri sa vyhýbali pastierom v smradľavých kožuchoch. Zriedkaví čarodejníci a ich žiaci sa izolovali úplne a všetkých naokolo spravodlivo obdarúvali aroganciou. Pozadie tvoril sústredený, temný, zachmúrený, mlčanlivý dav sedliakov. Tí, lesom hrablí, vidiel a cepov, čo im vyčnievali ponad hlavu, pripomínajúci armádu, ignorovali všetko a všetkých.

Výnimku, ako zvyčajne, predstavovali deti. Banda usmrkan-cov, zbavená príkazu dodržať ticho počas bardovho vystúpenia, sa už vzápätí s divým revom vyhrnula do lesa, aby sa tam so zápalom odovzdala hre, ktorej pravidlá boli nepochopiteľné každému, kto sa už rozlúčil so šťastnými rokmi detstva. Malí ľudia, elfovia, trpaslíci, piadimužíci, gnómovia, poleľfovia, štvrtelfovia... a... iní miešanci záhadného pôvodu nepoznali a neuznávali delenie podľa rás či postavenia. Zatiaľ.

– Bolo to celkom presné! – zakričal jeden z rytierov prítomných na poľane, ako trieska chudý dlháň v červeno-čiernom kabátci ozdobenom troma kráčajúcimi levmi. – Dobre to povedal pán čarodej! Balady boli krásne, na moju česť, majster Blyskáč, ak niekedy budete v blízkosti Lysorohu, sídla môjho otca, určite pridte, neváhajte ani chvíľu. Pohostíme vás ako knieža, čo hovorím, ako samého kráľa Vizimira! Prisahám na svoj meč, počul som už veľa minstrelov, ale kdeže – nemožno ich s vami porovnávať, majstre. Prijmite aj od nás, urodzených a pasovaných, hold a poklonu vášmu umeniu!

Trubadúr bezchybne odhadol ten pravý okamih a žmurkol na žiaka. Chlapec odložil lutnu a zdvihol zo zeme škatuľu vhodnú na

vyzbieranie lepšie merateľných výrazov uznania publika. Chvíľku váhal, prešiel zrakom po dave, potom odložil škatuľu a chytil vedľa stojace masívne vedro. Majster Blyskáč blahosklonným úsmevom pozitívne ohodnotil mládenčovu iniciatívu.

– Majstre! – zvolala urastená žena sediaca na voze s nápisom *Vera Loewenhaupt a synovia*, naloženom výrobkami z prútia. Synov nebolo nikde vidieť – podistým sa venovali márneniu majetku, čo nahonobila matka. – Majster Blyskáč, a to ako? Vari nás necháte v tejto neistote? Hádám to nie je koniec balady? Zaspievajte nám aj o tom, čo bolo ďalej!

– Piesne a balady, – uklonil sa umelec, – sa nekončia nikdy, vzácna pani, lebo poézia je večná a nesmrteľná, nepozná ani začiatok, ani koniec...

– Ale čo bolo ďalej? – nedala sa len tak odradiť obchodníčka, čo štedro a brinkotavo nasýpala mince do vedra nastrčeného žiakom. – Aspoň nám o tom porozprávajte, ak sa vám už nechce spievať. Vo vašich piesňach síce nezazneli nijaké mená, ale všetci vieme, že ten vami ospevovaný zaklínač nie je nikto iný ako chýrny Geralt z Rivie, a tá čarodejka, ku ktorej pociťuje vrúcnu lásku, je o nič menej slávna Yennefer. A to Dieťa Prekvapenia, súdené a predurčené zaklínačovi, to je predsa Cirilla, nešťastná princezná z Cintry, tej Cintry, čo ju spustošili nájazdníci. No nie je to tak?

Blyskáč sa usmial, tajomne a dôležito.

– Spievam o univerzálnych záležitostiach, štedrá dobrodin-ka, – vyhlásil. – O citoch, s akými sa môže stretnúť každý. Nie o konkrétnych osobách.

– No akurát! – zakričal ktosi z davu. – Každý vie, že tie pesničky sú o zaklínačovi Geraltovi!

– Áno, áno! – zapíšťali zborovo dcéry vojvodu Viliberta, ktoré ešte žmýkali šáliky mokré od slz. – Ešte zaspievajte, majster Blyskáč! Čo bolo ďalej? Stretli sa napokon zaklínač a Yennefer? A ľúbili sa? Boli šťastní? Chceme to vedieť! Majstre, majstre!

– Dost' už! – zvolal hrdelne vodca skupiny trpaslíkov a potriasal hustou červenou bradou siahajúcou až po pás. – Všetky tie princezné, čarodejnice, predurčenie, láska a iné ženské taľafatky sú na hovno. Všetko to je, nech pán trubadúr odpustí, rozprávka, čiže básnický výmysel, použitý na to, aby to krajšie znelo a bolo to dojímavé. Ale vojenské činy, ako bolo krvi-prelievanie a drancovanie v Cintre, ako aj bitky v Marnadale a Soddene, to ste nám naozaj fajnovो vyspievali, pán Blyskáč! Ha, nie je veru človeku ľúto zo striebra odsypať za takú pieseň, čo poteší srdce bojovníka, a bolo vidno, že tam ste neprišli ani štipku nepravdy, a to vravím ja, Sheldon Skaggs, a ja by som to veru rozpoznať vedel, lebo som tam pri Soddene bol, stál som tam zoči-voči nilfgaardskym nájazdníkom so sekerou v ruke...

– Ja, Donimir z Troy, – ozval sa vychudnutý rytier s tromi levmi na wamse, – som bol v obidvoch bitkách o Soddene, ale vás som tam nevidel, pán trpaslík!

– Lebo ste podistým tábor strážili! – odvrkol Sheldon Skaggs.
– No ja som stál v prvej línii, tam, kde bolo horúco!

– Pozor na to, čo hovoríš, bradáč! – očervenel Donimir z Troy a potiahol si mečom obťažkaný rytiersky opasok. – A komu to hovoríš!

– Ty si dávaj pozor! – Trpaslík potľapkal dlaňou po sekere zastrečenej za pásom, otočil sa k svojim kumpánom a vyceril zuby.
– Videli ste ho? Poondiaty rytier! S erbom! Tri levy na štíte! Dva serú a jeden reve!

– Len pokoj, mier! – zažehnával konflikt sivovlasý druid v bielom rúchu. – Toto sa nepatrí, páni! Určite nie tu, pod konármi Bleobherisa, duba staršieho než všetky spory a zvady tohto sveta. A nie v prítomnosti básnika Blyskáča, ktorého balady by nás mali učiť láske, nie škriepkam!

– Správne! – podporil druida nízky, zavalitý kňaz s tvárou lesknúcou sa od potu. – Pozeráte sa a oči nemáte, počúvate a uši

vaše hluché sú. Lebo vo vás lásky božej niet, lebo ste ako prázdne sudy...

– Keď už je reč o sudoch, – zapišťal dlhonosý gnóm z voza ozdobeného nápisom *Železiarsky tovar, výroba a predaj*, – mohli by ste vykotúľať ešte aspoň jeden, cechoví páni! Básnikovi Blyskáčovi navidomoči v hrdle vyschlo a nám od dojatia takisto!

– Veru tak, ako prázdne sudy, vravím vám! – prehlušil gnóma kňaz, ktorý sa nechcel vzdať pozornosti poslucháčov ani prerušiť kázeň. – Veru nič ste nepochopili z balád pána Blyskáča, nič ste sa nepoučili. Nepochopili ste, že tie balady hovoria o ľudskom osude, o tom, že sme iba hračkou v rukách bohov a naše kraje sú božím divadlom. Balady hovorili o osude, o predurčení nás všetkých, a legenda o zaklínačovi Geraltovi a princeznej Cirille, hoci situovaná do udalostí nedávnej skutočnej vojny, je predsa tiež len metafora, výtvar básnikovej fantázie, a ten mal slúžiť na to...

– Táraš, svätý muž! – zvolala z výšky svojho voza Vera Loewenhaupt. – Aká legenda? Aký výtvar fantázie? Kto ako kto, ale ja Geralta z Rivie poznám, videla som ho na vlastné oči vo Wyzime, kde odčaroval dcéru kráľa Foltesta. A ešte neskôr som ho stretla na Kupeckej ceste, kde na žiadosť Kupeckého cechu zabil dravého gryfa, čo napádal karavány. Takýmto skutkom zaklínač dobrým ľuďom život zachránil. Nie, nie je to legenda ani rozprávka. Pravdu, čistú pravdu nám zaspieval majster Blyskáč.

– Potvrdzujem, – vyhlásila štíhla bojovníčka s čiernymi vlasmi hladko sčesanými dozadu a zapletenými do vrkoča. – Ja, Rayla z Lyrie tiež poznám Geralta Bieleho Vlka, slávneho zabijaka oblúd. Neraz som videla aj čarodejnicu Yenfefer, lebo som žila v Aedirne, v meste Vengerberg, kde má svoje sídlo. Ale o tom, že by sa tí dvaja mali radi, veru nič neviem.

– Ale musí to byť pravda, – ozvala sa zrazu melodickým hlasom pôvabná elfka v hermelínovej čiapke. – Taká krásna balada o láske nemôže byť nepravdivá.

– Nemôže, – pridali sa k elfke dcéry vojvodu Viliberta a ako na povel si šálikmi utreli oči. – V nijakom prípade!

– Ctený pán čarodejník! – obrátila sa Vera Loewenhaupt na Radcliffa. – Mali sa radi alebo nie? Vy zaručene viete, ako to s nimi bolo naozaj – so zaklínačom a s tou Yennefer! Poodhaľte nám aspoň kúsok tajomstva!

– Ak sa v piesni hovorí, že sa mali radi, – usmial sa čarodejník, – tak to tak bolo a tá láska pretrvá celé veky. Taká je sila poézie.

– Ale hovorí sa, – zapojil sa zrazu vojvoda Vilibert, – že Yennefer z Vengerbergu padla na Soddenskom kopci. Padlo tam vraj niekoľko čarodejok...

– To nie je pravda, – vyhlásil Donimir z Troy. – Na pomníku jej meno nenájdete. To sú moje končiny, neraz som už na kopci bol a nápisy na pomníku mi zostali v pamäti. Padli tam tri čarodejky: Triss Merigold, Lytta Neyd prezývaná Koral... hmm... Meno tej tretej mi akosi vypadlo...

Rytier sa pozrel na čarodejníka Radcliffa, ale ten sa len usmieval, nepovedal ani slovo.

– A ten zaklínač, – zvolal Sheldon Skaggs, – ten Geralt, čo tú Yennefer tak ľúbil, sa vraj už tiež do zeme zahryzol. Počul som, že ho umlátili niekde na Záriečí. Hlušil obludy, hlušil, až kým nenarazila kosa na kameň. Tak to už býva, ľudkovia, kto mečom bojuje, mečom zahynie. Každý raz narazí na lepšieho a zakúsi cudzie železo.

– Neverím! – Štíhla bojovníčka skrivila bledé pery, šťavnato si odpľula na zem, so zadrnčaním si cez prsia prekrížila ruky chránené rukávmi železnej košele. – Neverím, že by Geralt z Rivie mohol naraziť na lepšieho. Mala som možnosť vidieť, ako tento zaklínač ovláda meč. Je priam neľudsky rýchly...

– Dobre povedané, – zapojil sa čarodejník Radcliffe. – Neľudsky. Zaklínači sú mutanti, preto tá rýchlosť, s akou reagujú...

– Nerozumiem, o čom to hovoríte, pán mág, – bojovníčka ešte viac skrivila ústa. – Vaše slová sú príliš učené. Ja viem jedno: Ni-

jaký šermiar, akého som poznala alebo poznám, sa nemôže rovnáť Geraltovi z Rivie, Bielemu Vlkovi. Preto neverím, že by zaklínač mohol byť porazený v boji, ako tvrdí pán trpaslík.

– Každý šermiar stratí guráž, keď doň hŕba chlapov štúra, – vyhlásil premúdrelo Sheldon Skaggs. – Tak sa vraví medzi elfmi.

– Elfovia, – skonštatoval chladne vysoký svetlovlasý predstaviteľ Staršieho Ľudu stojaci vedľa krásy s hermelínovou čiapkou, – sa nezvyknú vyjadrovať takto ordinárne.

– Nie! Nie! – zapišťali spoza zelených šálikov dcérky vojvodu Viliberta. – Zaklínač Geralt určite nezahynul! Zaklínač našiel osudom mu určenú Ciri aj čarodejku Yennefer a všetci traja žili dlho a šťastne! Všetci je tak, majster Blyskáč?

– Nuž, toto bola balada, milostivé, – zívól gnóm túžiaci po pive, výrobca železiarskeho tovaru. – Kde sa dá v balade hľadať pravda? Pravda je jedno, poézia druhé. Dajme tomu také... Akože sa to volala? Ciri? To chýrne Prekvapenie? Tú si pán bard celkom vycucal z prsta. Veď som bol v Cintre neraz a viem, že tamjší kráľ a kráľovná žili v bezdetnom manželstve, dcérku ani syna nemali...

– Klamstvo! – skríkol ryšavý chlap v plášti z tulenej kože s čelom prepásaným mriežkovanou šatkou. – Kráľovná Calanthe, Levica z Cintry, mala dcéru, volala sa Pavetta. Tá spolu s mužom zahynula za morskej búrky, morský vír ich obidvoch stiahol.

– Sami vidíte, že neklamem! – volal všetkých za svedkov železný tovar. – Pavetta, a nie Ciri, tak sa volala kráľovná Cintry.

– Cirilla, zvaná Ciri, bola práve dcéra tej utopenej Pavetty, – vysvetľoval ryšavec. – Vnučka Calanthe. Nebola kráľovná, ale princezná Cintry. Akurát ona bola to Dieťa Prekvapenia predurčené zaklínačovi, práve ju prisľúbila kráľovná zaklínačovi, tak ako to pán Blyskáč vyspieval. Zaklínač ju však nemohol nájsť a prevziať si ju, tu sa pán básnik troška minul s pravdou.

– Veru minul, a ešte ako, – pridala sa do rozhovoru šlachovitý mladík, ktorý mohol byť – aspoň podľa oblečenia – tovarišom

na ceste za získaním remeselníckeho titulu. – Zaklínača jeho predurčenie obišlo, Cirilla zahynula počas obliehania Cintry. Kráľovná Calanthe predtým, než sa sama vrhla z veže, vlastnoručne pripravila princeznú o život, aby sa nedostala Nilfgaardčanom do pazúrov.

– Nebolo to tak, vôbec nie, – protestoval ryšavec. – Princeznú zabili pri krviprelievani v meste, keď sa odtiaľ pokúšala ujsť.

– Tak či onak, – vykrikol železný tovar, – zaklínač svoju Cirillu nenašiel! Tu básnik zaklamal!

– Ale zaklamal krásne! – povedala elfka v hermelínovej čiapke a pritúlila sa k vysokému elfovi.

– Nejde o poéziu, ale o fakty! – nedal sa remeselnícky tovariš. – Hovorím, že princezná zahynula rukou vlastnej starej matere! Každý, kto bol v Cintre, to môže potvrdiť!

– A ja hovorím, že ju zabili na ulici, keď sa pokúšala ujsť, – vyhlásil ryšavec. – Viem to, lebo aj keď nepochádzam z Cintry, bol som v družine jarla zo Skellige, ktorý podporoval Cintru počas vojny. Kráľ Cintry, Eist Tuirseach, ako všetci vedia, pochádzal práve z ostrovov Skellige, bol to jarlov strýc. A ja som v jarlovej družine bojoval v Marnadale aj v Cintre a potom, po porážke, aj pri Soddene...

– Aha, ďalší vyslúžilý bojovník, – zavrčal Sheldon Skaggs kruhu svojich trpaslíkov. – Samí hrdinovia a bojovníci. Hej, ľudkovia! Je medzi vami aspoň jeden, čo nebojoval v Marnadale alebo pri Soddene?

– Načo ten posmech, Skaggs? – pokarhal ho vysoký elf objímajúci krásku s hermelínovou čiapkou spôsobom, aký mal zahnať eventuálne nádeje iných potenciálnych nápadníkov. – Nemysli si, že si pri Soddene bojoval len ty jediný. Aby sme ďaleko neľhľadali, ja som sa tej bitky zúčastnil takisto.

– Bol by som zvedavý, na čej strane, – pošepkal Radcliffovi vojvoda Vilibert; šepot bol taký výrazný, že elf ho určite počul, ale rozhodol sa ho ignorovať.

– Ako je všeobecne známe, – pokračoval bez toho, aby sa človek len pozrel smerom k vojvodovi a čarodejníkovi, – v poli v druhej bitke pri Soddene stálo proti sebe viac než stotisíc bojovníkov, z čoho najmenej tridsaťtisíc bolo zabitých alebo zmrzačených. Treba poďakovať pánu Blyskáčovi, že v jednej zo svojich balád zvečnil tento slávny, ale aj strašný boj. Aj v slovách, aj v melódii tej piesne som počul nielen oslavu, ale aj výstrahu. Opakujem, vďaka a nesmrteľná sláva pánu básnikovi za baladu, ktorá možno prispeje k tomu, aby sme sa v budúcnosti vyhli opakovaniu tragédie, akou bola táto krutá a zbytočná vojna.

– Isteže, – povedal vojvoda Vilibert a vyzývavo sa pozrel na elfa. – Našli ste v tej balade zaujímavé veci, vážený pane. Hovoríte, že to bola zbytočná vojna? Chceli by ste sa v budúcnosti vyhnúť tragédii? Máme to chápať tak, že keby Nilfgaard zaútočil znovu, navrhli by ste kapituláciu? Boli by ste za to, aby sme pokorne prijali nilfgaardske jarmo?

– Život je nesmierne vzácny dar a treba ho chrániť, – odvetil chladne elf. – Nič neospravedlňuje také krviprelievania a vraždenie, akými boli obidve bitky o Sodden, tá prehraná, aj tá vyhraná. Obidve stáli vás, ľudí, tisíce bytostí. Stratili ste nepredstaviteľný potenciál...

– Elfské táraniny! – vybuchol Sheldon Skaggs. – Hlúpe povedacky! Bola to cena, ktorú bolo treba zaplatiť, aby mohli ostatní žiť dôstojne a v mieri, namiesto aby sa dali Nilfgaardu zakutí do okov, oslepiť, zahnať korbáčom do sírových a solných baní. Tí, čo padli ako hrdinovia a vďaka Blyskáčovi budú žiť večne v našej pamäti, nás naučili, ako brániť vlastný domov. Spievajte svoje balady, pán Blyskáč, spievajte ich všetkým. Nepôjde to síce len tak ľahko, ale poučenie sa nám zíde, uvidíte! Lebo ak nie dnes, tak zajtra sa Nilfgaard vyberie proti nám znovu a spomeniete si na moje slová! Teraz si lížu rany a odpočívajú, ale blíží sa deň, keď znovu uvidíme ich čierne plášte a pierka na prilbiciach!

– Čo vlastne od nás chcú? – zvolala Vera Loewenhaupt. – Prečo sa na nás tak sústredili? Prečo nás nenechajú na pokoji, nedovolia nám žiť a pracovať? Čo tí Nilfgaardčania chcú?

– Chcú našu krv! – skríkol vojvoda Vilibert.

– A naše územie! – zavyl ktosi z davu sedliakov.

– A naše baby! – pridala sa Sheldon Skaggs a hrozivo zabľýskal očami.

Zopár ľudí vyprsklo do smiechu, ale len tlmene a ukradomky. Lebo aj keď predstava, že by mohol ktokoľvek okrem trpaslíkov zatúžiť po výnimočne nepríťažlivých trpasliciach, bola mimoriadne zábavná, nebola to bezpečná téma na žartovanie, najmä v prítomnosti územčistých, mocných a bradatých milostpánov, ktorých sekery a kordy mali škaredý zvyk bleskurýchlo vyskakováť spoza pása. A trpaslíci, z neznámych príčin svätosväte presvedčení, že celý svet chlipne číha na ich ženy a dcéry, boli v tomto ohľade mimoriadne chúlolistiví.

– Raz to muselo prísť, – vyhlásil zrazu sivý druid. – Muselo sa to stať. Zabudli sme, že nie sme na tomto svete sami, že nie sme pupok sveta. Ako hlúpe, lenivé, prežraté karasy v zamútenom rybníku sme neverili, že existujú aj šťuky. Pripustili sme, aby sa náš svet, tak ako ten rybník, zamútil od bahna, začal zahŕňať. Poobzerajte sa dookola – všade zločin a hriech, zmyselnosť, honba za ziskom, spory, nesváry, úpadok mravov, nijaká úcta k hodnotám. Namiesto toho, aby sme žili, ako káže Príroda, začali sme tú Prírodu ničiť. A čo máme? Vzduch otrávený dymom komínov hút, rieky a potoky zasvinené bitúnkami a garbiarňami, bezhlavo vyrúbané lesy... Hah, ešte aj na živej kôre posvätného Bleobherisa, len sa pozrite, rovno nad hlavou pána trubadúra krivákom vyryté nemravné slovo. Navyše ešte aj s chybou, nie dosť, že to bol vandal, ale ešte aj nedouk, čo sa písať nenaučil. Prečo sa teda čudujete? Muselo sa to zle skončiť...

– Tak, tak! – pridala sa tučný kňaz. – Spamätajte sa, hriešnici, kým je ešte čas, lebo hnev bohov príde a ich pomsta vás po-

stihne! Pamätajte na veštbu Itliny, na prorocké slová o treste bohov, ktorý dopadne na prekliate plemeno zločinmi otrávené! Pamätajte: „Príde Čas Opovrhnutia a strom listy stratí, puky sa zatvoria, zhnije ovocie a zhorkne zrno a v dolinách riek namiesto vody bude sa valiť ľad. A príde Biely Mráz a po ňom Biele Svetlo a svet dokoná uprostred fujavice.“ Tak povedala veštkyňa Itlina! A kým sa tak stane, zjavia sa znamenia a postihnú svet rany, lebo, pamätajte, Nilfgaard je trest boží! To je bič, ktorým Nesmrteľní zbičujú vás, hriešnikov, aby ste...

– Ech, zavrite si papuľu, pán svätušká! – zručol Sheldon Skaggs a zadupal ťažkými čižmami. – Už mi je nanič z tých vašich povier a sprostostí! Až mi z toho črevá skrúca...

– Opatrne, Sheldon, – napomenul ho s úsmevom vysoký elf. – Nevysmievaj sa cudziemu náboženstvu. Nepatrí sa to, je to nezdvorilé a navyše... nebezpečné.

– Ja si z ničoho nerobím posmech, – bránil sa trpaslík. – Nespochybňujem existenciu bohov, ale poburuje ma, keď ich niekto mieša do pozemských záležitostí a ohlupuje ma predpovedami nejakej elfskej vyšínutej baby. Nilfgaardčania akože majú byť nástroj bohov? Somarina! Veď si len, ľudia, spomeňte na časy Desmoda, Radovida, Sambuka, na časy Abrada Starého Duba! Nepamätáte sa, lebo žijete kratučko ako májová podenka, ale ja sa pamätám a pripomeniem vám, ako to tu bolo, na tomto území, hneď ako ste vystúpili zo svojich lodí na breh v ústí Jarugy a v delte Pontaru. Zo štyroch lodí, čo tu zakotvili, vznikli tri kráľovstvá. Neskôr silnejší pohltili slabších a takto postupne rástli, upevňovali svoju moc. Podrobovali si iných, dobývali ich kráľovstvá a sami čoraz viac mohutneli a silneli. A teraz to isté robí Nilfgaard, keďže je to krajina mocná a jednotná, zomkнутá a disciplinovaná. A ak sa vy takisto nezomknete, Nilfgaard vás pohltil, celkom ako štika karasa, ako to povedal tento múdry druid!

– Nech to len skúsia! – Donimir z Troy vypoľ hruď ozdobenú troma levmi a zaštrngal mečom v pošve. – Vyprášili sme im kabát pri Soddene, môžeme im ho vyprásiť znovu!

– Uj, ale si veríte! – zavrčal Sheldon Skaggs. – Vidno, že ste zabudli, pán pasovaný, že kým došlo k druhej bitke pri Soddene, Nilfgaard sa hrnul cez vaše územie ako železný valec, že telami takých chválenkárov, ako ste vy, vystlal polia od Marnadalu po Záriečie. A Nilfgaardčanov nezastavili takíto vystatovační šašovia, ale zjednotené sily Temerie, Redanie, Aedirnu a Kaedwen. Dohoda a jednota, to je to, čo ich zastavilo!

– Nielen, – ozval sa dôrazne, ale veľmi chladne Radcliffe. – Nielen to, pán Skaggs.

Trpaslík si hlasno odpľul, zasmrkal, zašuchal čižmami a mierne sa uklonil smerom k čarodejníkovi.

– Nikto neberie zásluhy vašim konfrátrom, – povedal. – Hanka tomu, kto neuzná hrdinstvo čarodejov zo Soddenského kopca, lebo sa udatne zachovali, preliali krv za spoločnú vec, výdatne sa pričínili o víťazstvo. Nezabudol na nich Blyskáč vo svojej balade a nezabudneme ani my. Ale uvedomte si, že títo čarodejnici stáli na Kopci zjednotení a solidárni, uznali velenie Vilgefortza z Roggeveenu, ako sme my, bojovníci Štyroch Kráľovstiev, uznali velenie Vizimira Redanského. Škoda len, že tá dohoda a solidarita platila iba na čas vojny. Lebo teraz, keď je mier, znovu sme rozdelení. Vizimir s Foltestom si robia navzájom prieky s clom a právami na prepravu. Demawend z Aedirnu sa háda s Henseltom o Severnú Marku a Liga z Hengforsu a Thyssenidi z Koviru na všetko kašlú. A, ako som počul, aj medzi čarodejmi by ste dnes márne hľadali niekdajšiu jednotu. Nepoznáte veru tú dávno zomknutosť ani disciplínu či spojenectvo. A to všetko v Nilfgaarde existuje!

– Nilfgaardu vládne cisár Emhyr var Emreis, tyran a samovládca, čo si vynucuje poslušnosť korbáčom a hrozbou popravy! –

zahrmel vojvoda Vilibert. – Čo nám to navrhujete, pán trpaslík? V mene čoho sa máme zjednotiť? V mene podobnej tyranie? A ktorýže kráľ, ktoré kráľovstvo by si malo podľa vás podrobiť tie ostatné? V koho rukách by ste chceli vidieť žezlo a korbáč?

– Čože ma je po tom? – pokrčil plecami Skaggs. – To sú vaše, ľudské záležitosti. Napokon, kohokoľvek by ste si vybrali za kráľa, určite by to nebol trpaslík.

– Ani elf, dokonca ani polelf, – dodal vysoký predstaviteľ Staršieho Ľudu. – Veď vy aj štvrtelfa považujete za niečo podradné.

– Tak toto vás trápi, – zasmial sa Vilibert. – Na rovnaký roh trúbite ako Nilfgaard – Nilfgaard predsa takisto vykrikuje kadečo o rovnosti, sľubuje vám návrat k niekdajším poriadkom, len čo nás porazí a vyženie z tohto územia. Tak o takejto jednote, takejto rovnosti sa vám sníva, o takejto rozprávate, takúto hlásate! Lebo Nilfgaard vám za to platí zlatom! A nie je potom div, že sa máte tak radi, veď tí Nilfgaardčania patria tiež do elfskej rasy...

– Hlúposť, – odvrkol chladne elf. – Splietate nezmysly, pán rytier. Celkom evidentne ste zaslepený rasovou nenávisťou. Nilfgaardčania sú presne takí istí ľudia ako vy.

– Obludné klamstvo! Sú to potomkovia Čiernych Seidhe, to vie predsa každý! V ich žilách prúdi elfská krv! Krv elfov!

– A vo vašich žilách prúdi čo? – ironicky sa pousmial elf. – Miešame svoju krv celé generácie, už stáročia, my aj vy, znamenite nám to ide, neviem, či našťastie alebo nanešťastie. Zmiešané manželstvá ste začali odsudzovať pred necelým štvrtstoročím, napokon aj tak bezvýsledne. A teraz mi ukážte človeka bez prímesi Seidhe Ichaer, krvi Staršieho Ľudu.

Vilibert viditeľne očervenel. Zrumenela aj tvár Very Loewenhaupt. Hlavu sklonil a rozkašľal sa aj čarodejník Radcliffe. Zvláštne bolo, že rumencom sa pokryla aj krásna tvár elfky s hermélínovou čiapkou.

– Všetci sme deťmi Matky Zeme, – rozľahol sa do ticha hlas sivovlasého druida. – Sme deti Matky Prírody, a hoci si svoju matku

nevážime, hoci jej občas spôsobujeme starosti a bolesť, hoci jej trháme srdce, ona nás ľúbi, ľúbi nás všetkých. Majme to na pamäti, my, čo sme sa tu stretli, tu, na mieste priateľstva, a nehádajme sa o to, kto z nás tu bol prvý, lebo prvý bol vlnami vyplavený Žalud' a zo Žalud'a vykličil Veľký Bleobheris, najstarší z dubov. A keď stojíme pod konármi Bleobherisa, pri jeho odvekých koreňoch, nezábúdajme na svoje vlastné, bratské korene, na zem, z ktorej tie korene vyrastajú. Pamätajme na slová piesne barda Blyskáča...

– Veru tak! – zvolala Vera Loewenhaupt. – A kde sa podel?

– Zdúchol, – skonštatoval Sheldon Skaggs pri pohľade na prázdne miesto pod dubom. – Vzal si peniaze a bez rozlúčky zdúchol. Celkom na elfský spôsob!

– Trpaslícky! – zapišťal železiarsky tovar.

– Ľudský, – opravil ho vysoký elf a krásavica s hermelínovou čiapkou si oprela hlavu o jeho plece.

– Hej, fidlikant! – povedala Mama Lantieri, keď vstúpila bez zaklopania do izby a pred sebou tlačila vôňu hyacintov, potu, piva a údeného mäsa. – Máš tu hosta. Poďte ďalej, dôstojný pán.

Blyskáč si uhladil vlasy a vystrel sa v obrovskom vyrezávanom kresle. Dve dievčatá, čo mu sedeli na kolenách, bleskovo vyskočili, náhlivo si zakryli pôvaby, pozapínali rozhalené blúzky. Hanblivosť flandier, pomyslel si trubadúr, to by bol celkom dobrý názov pre baladu. Vstal, zapol si opasok, natiahol kazajku a vrhol pohľad na šľachtica, čo stál na prahu.

– Veru, – skonštatoval, – vyňucháte ma všade, aj keď si zriedkakedy vyberiete vhodný čas. Na vaše šťastie som sa ešte nerozhodol, ktorej z tých dvoch štramánd dám prednosť. A pri твоjich cenách, Mama Lantieri, by som si obidve dovoliť nemohol.

Mama Lantieri sa chápavo usmiala a zatlieskala. Obidve dievčatá – ostrovanka s bielou pokožkou obsypanou pehami a čiernovla-

sá poleľfka – náhlivo opustili izbu. Muž stojaci na prahu si vyzliekol plášť, podal ho Mame spolu s malým, ale nabitým mešcom.

– Prepáčte mi, majstre, – pristúpil k stolu a sadol si k nemu. – Viem, že vás vyrušujem v nie celkom príhodný čas, ale stratili ste sa spod duba tak rýchlo... Nedohonil som vás na ceste, ako som mal v pláne, a trvalo mi istý čas, kým som narazil na vašu stopu v mestečku. Spoločnite sa, že vás neoberiem o veľa času...

– To hovoríte vždy a vždy je to klamstvo, – prerušil ho bard. – Nechaj nás osamote, Mama Lantieri, a dohliadni, aby nás nikto nevyrušoval. Počúvam vás, pane.

Muž sa naňho skúmavo pozrel. Mal čierne, vlhké, ako keby zaslené oči, ostrý nos a nepekne, úzke pery.

– Tak teda hneď prejdem k veci, – vyhlásil, len čo sa zatvorili dvere za Mamou Lantieri. – Zaujímajú ma vaše balady, majstre. Presnejšie, isté osoby, o ktorých spievate. Zaujímajú ma skutočné osudy hrdinov vašich balád. Veď ak sa nemýlim, skutočné osudy skutočných osôb vás inšpirovali na tieto krásne diela, ktoré som počul pod dubom. Mám na mysli... tú malú Cirillu z Cintry. Vnučku kráľovnej Calanthe.

Blyskáč sa zadíval na plafón, zabubnoval prstami po stole.

– Vážený pane, – vyhlásil sucho. – Čudné veci vás zaujímajú. Na čudné veci sa pýtate. Tak sa mi vidí, že nie ste ten, za koho som vás považoval.

– A za koho ste ma považovali, ak sa smiem spýtať?

– Neviem, či smiete. To závisí od toho, či mi teraz odovzdáte pozdravy od našich spoločných známych. Mali ste to urobiť hneď pri vstupe, ale akosi ste na to zabudli.

– Nezabudol som. – Muž siahol do záhrenia zamatového kabátca sépiovej farby a vytiahol odtiaľ ďalší mešec, o čosi väčší než ten, ktorý predtým podal kupliarke, ale rovnako napchatý a drnčiaci pri náraze na dosku stola. – My jednoducho nemáme spoločných známych, Blyskáč. Vari tento meštek nevyváža ten drobný nedostatok?

– Čo máte v pláne kúpiť za to poloprázdne vrecúško? – otrčil ústa trubadúr. – Celý bordel Mamy Lantieri aj s poľami naokolo?

– Povedzme, že chcem iba podporiť umenie a umelca. Len preto, aby som sa mohol s umelcom porozprávať o jeho tvorbe.

– Až tak zbožňujete umenie, pán môj? Až tak vás súri rozhovor s umelcom, že sa mu pokúšate vtisnúť peniaze ešte predtým, ako ste sa predstavili, teda bez toho, aby ste dodržali elementárne zásady slušnosti?

– Na začiatku rozhovoru, – mierne prižmúril čierne oči neznámy, – vám moje inkognito neprekážalo.

– Ale teraz mi prekáža.

– Nehanbím sa za svoje meno, – povedal muž s ľahučkým úsmevom na úzkych perách. – Volám sa Rience. Nepoznáte ma, majster Blyskáč, a nečudo. Ste príliš známy a vychýrený, než aby ste poznali všetkých svojich obdivovateľov. A každému milovníkovi vášho talentu sa zdá, že vás pozná, pozná vás tak dobre, že určitá dôvernosť je úplne na mieste. Toto sa týka aj mňa – vo všetkých ohľadoch. Chápem, že je to chybný dojem, prosím o láskavé prepáčenie.

– Láskavo vám to prepáčim.

– Môžem teda rátať s tým, že mi odpoviete na niekoľko otázok...

– Nie, nemôžete, – prerušil ho básnik a odul pery. – Teraz láskavo prepáčte vy, ale ja nerád diskutujem o tematike svojich balád, o inšpiráciách, o postavách, či už fiktívnych, alebo iných. Zbavuje to totiž poéziu jej poetickej vrstvy a vedie to napokon k triviálnosti.

– Vari až tak?

– Celkom iste. Uvedomte si, že keby som po odspievaní balady o veselej mlynáročke oznámil, že v skutočnosti ide o Zvirku, ženu mlynára Piskora, a doplnil ešte informáciu, že Zvirku možno bez problémov pretiahnuť každý štvrtok, lebo vo štvrtok

mlynár chodieval na jarmok, už by to nebola poézia. Bolo by to kupliarstvo alebo hnusné ohováranie.

– Chápem, chápe, – pritakal rýchlo Rience, – ale to je nie celkom primeraný príklad. Mňa predsa nezaujímajú čiesi hriechy či prehrešky. Nikoho neohovoríte, keď odpoviete na moje otázky. Potrebujem len jednu celkom malú informáciu: Čo sa naozaj stalo s Cirillou, princeznou z Cintry? Viacero osôb tvrdí, že Cirilla zahynula pri obsadzovaní mesta, dokonca existujú aj očití svedkovia tejto udalosti. Z vašej balady by však vyplývalo, že dieťa prežilo. Naozaj ma zaujíma, či je to vaša predstavivosť alebo ste vychádzali z reality? Je to pravda alebo výmysel?

– Váš záujem ma naozaj potešil! – Blyskáč nasadil široký úsmev. – Budete sa čudovať, ale presne o toto mi išlo, keď som tú baladu skladal. Chcel som poslucháčov dojať a prebudiť ich zvedavosť.

– Pravda alebo výmysel? – zopakoval chladne Rience.

– Keby som to prezradil, pokazil by som efekt svojej práce. Zbohom, priateľu. Vyčerpá si všetok čas, aký som ti mohol venovať. Tam von čakajú moje dve inšpirácie a nemajú istotu, ktorú z nich si vyberiem.

Rience dlho mlčal, no nezdalo sa, že by sa zberal na odchod. Pozoroval barda nepríjemným, vlhkým pohľadom a básnik cítil narastajúce znepokojenie. Zdola zo vstupnej haly nevestinca doliehal veselý rámus, prerušovaný občas vysokým ženským chichotom. Blyskáč odvrátil hlavu, akoby dával najavo pohrdajúcu nadradenosť, v skutočnosti však odhadoval vzdialenosť, ktorá ho delila od kúta izby a od gobelínu s nymfou, čo si oblievala prsia vodou z džbánka.

– Blyskáč, – prehovoril napokon Rience a vložil ruku do vrec-ka sépiového kabátca. – Veľmi ťa prosím, odpovedz na moje otázky. Musím poznať odpoveď. Je to pre mňa nesmierne dôležité. A ver mi, že aj pre teba, lebo ak neodpovieš po dobrom, tak...

– Tak čo?

Úzke pery hosťa sa skrivilí v škaredej grimase.

– Tak ťa budem musieť prinútiť hovoriť.

– Počúvaj, ty lotor, – Blyskáč vstal z kresla a pokúšal sa tváriť hrozivo. – Násilie sa mi hnuší. Ale hneď zavolám Mamu Lantieri a ona zavolá istého Gruzillu. Ten v tomto dome zastáva úlohu ochrancu a vyhadzovača. Vo svojom fachu je to ozajstný umelec. Nakope ťa do zadku tak, až preletíš ponad strechy mesta tak krásne, že tých pár ľudí, čo sú teraz na ulici, ťa budú považovať za Pegasa.

Rience vytiahol ruku z vrecka, čosi sa v nej zablyсло.

– Si si istý, – spýtal sa, – že stihneš niekoho zavolať?

Blyskáč nemal v pláne skúšať, či to stihne. Nechystal sa však ani čakať. Ešte kým sa vyskakovaná dýka zachvela a vysunula Rienceovi z dlane, dlhým skokom dopadol do kúta izby, vklzol pod gobelín s nymfou, kopancom rozrazil tajné dvere a ozlomkrky sa hnali dolu po točitých schodoch, šikovne sa pridržiaval vyľšteného zábradlia. Rience sa vrhol hneď za ním, ale básnik si bol istý – poznal tajnú chodbu ako vlastné vrecko, neraz ju už využil, keď utekal pred veriteľmi, žiarlivými manželmi či konkurenciou dychtiacou po pomste za to, že kradol rýmy a tóny. Vedel, že na tretej zákrute nahmatá otočné dvierka, za ktorými nájde rebrík spustený do pivnice. Bol si istý, že prenasledovateľ, tak ako mnohí pred ním, nestihne zabrzdiť, pobeží ďalej a dupne na prepadlisko, cez ktoré sa strepe do chlieva. Bol si istý, že dotlčený, zafúľaný hnojom a postúpaný prascami sa vzdá ďalšieho prenasledovania.

Blyskáč sa, ako zvyčajne, keď si bol niečím istý, mýlil. Za chrbotom mu čosi modravo zablyсло a básnik pocítil, že mu trpnu a tuhnú končatiny. Pri otáčavých dvierkach nebol schopný spomaliť, nohy ho odmietli poslúchať. Zareval a skotúľal sa po schodoch, otlkajúc sa o steny chodby. Priepadlisko sa pod ním otvorilo so suchým treskotom a trubadúr sa zrútil do tmy a smradu. Ešte než tresol o tvrdú udupanú zem a stratil vedomie, spomenul si, že Mama Lantieri mu naznačovala čosi o prestavbe chlieva.

Prebrala ho bolesť vo zviazaných zápästiach a ramenách, nemilosrdne vykrútených dozadu. Chcel zarevať, ale nemohol, mal pocit, ako keby mal ústa zapchaté hlinou. Kľačal na udupanej dlážke a škripuci povraz ho ťahal za ruky hore. Chcel si uvoľniť ramená, pokúsil sa vstať, ale nohy mal tiež spútané. Dusiac sa a lapajúc vzduch predsa len vstal, v čom mu výdatne pomohol povraz, čo ho neľútostne ťahal hore.

Rience stál pred ním a jeho zlé, vlhké oči sa leskli vo svetle lampáša, ktorý držal dvojmetrový neoholený svalovec. Ďalší silák, podistým o nič menší, postával vzadu. Blyskáč počul jeho dychčanie a cítil smrad dlho neumytého potu. Práve ten druhý, smradľavý, ťahal povraz, ktorý spútal bardove zápastia.

Blyskáčovi sa odlepili nohy od zeme. Básnik zahvízdal cez nos – nič iné nebol schopný urobiť.

– Dost, – ozval sa rázne Rience takmer vzápätí, ale Blyskáč mal dojem, že uplynuli celé veky. Dotkol sa zeme, ale pokľaknúť, navzdory najúprimnejšej snahe, nedokázal – napnutý povraz ho ďalej držal vyšponovaného ako struna.

Rience pristúpil bližšie. Na tvári mu nebolo badať ani stopu po nejakých emóciách, zaslzené oči dokonca ani o štipku nezmenili výraz. Aj hlas mal pokojný, tichý, takmer unudený.

– Ty prašivý veršotepec. Ty výškrabok. Ty smeť. Ty seabedomá nula. Mne si chcel ujsť? Mne ešte nikto neutiekol. Nedokončili sme rozhovor, ty tajtrlík, ty barania hlava! Na niečo som sa ťa pýtal a za podstatne príjemnejších okolností. Odpovedz na moje otázky – no už to nebude pre teba také príjemné. Všetkým rád odpovieš?

Blyskáč horlivo prikývol. Rience sa až teraz usmial. A dal pokyn. Bard zúfalo zakvičal, keď zacítil, ako sa povraz napína a dozadu vykrútené ruky praskotajú v kĺboch.

– Nemôžeš hovoriť, – skonštatoval Rience a stále sa zlomyseľne usmieval. – Bolí to, však? Mal by si vedieť, že teraz ťa ponáťhujem len pre vlastnú rozkoš – strašne rád sa pozerám na cudzie utrpenie. Nože, ešte troška vyššie.

Blyskáč sa takmer zadusil, ako lapal dych.

– Stačí, – zavelil napokon Rience. Pristúpil o krok bližšie a chytil básnika za golier. – Počúvaj ma, kohútik. Teraz ťa zbavíme zakliatia, aby si získal schopnosť hovoriť. Ale ak sa pokúsiš čo len o tón zvýšiť svoj čarovný hlas, oľutuješ to.

Rukou urobil mierne gesto, dotkol sa prsteňom básnikovej tváre a Blyskáč pocítil, že sa mu vracia cit do spodnej sánky, jazyka a podnebia.

– Teraz, – pokračoval ticho Rience, – ti položím zopár otázok a ty na ne budeš odpovedať plynulo, rýchlo a vyčerpávajúco. A ak čo len na chvíľku zaváhaš alebo zajachťáš, ak mi poskytneš ten najmenší dôvod, aby som zapochyboval o tvojej pravdivosti, tak... Pozri sa dole.

Blyskáč poslúchol. S údivom zistil, že k uzlom na jeho členkoch je pripevnený krátky povraz a ten je druhým koncom priviazaný o vedro plné vápna.

– Ak prikážem, aby ťa vytiahli vyššie, – usmial sa kruto Rience, – a spolu s tebou toto vedierko, tak ti určite trochu poláme ruky. Pochybujem, že by si po čomsi takom bol schopný hrať na lutne. Naozaj pochybujem. Takže odhadujem že budeš hovoriť. Mám pravdu?

Blyskáč nepritakal, lebo od strachu nemohol pohnúť hlavou ani vydať zvuk. Rience nepôsobil dojmom, že by mu na pritakání záležalo.

– Pochopiteľne, – oznámil, – okamžite zistím, či hovoríš pravdu, hneď a zaraz rozpoznám výhovorku, nedám sa pomýliť básnickými trikmi ani pochybnou erudíciou. Pre mňa je to maličkosť, tak ako bola maličkosť zastaviť ťa na tých schodoch. Takže ti radím, lotor, zvažuj každé slovo. No, škoda času, začíname. Ako vieš, zaujíma ma hrdinka jednej z tvojich krásnych balád, vnučka kráľovnej Calanthe z Cintry. Princezná Cirilla, nežne zvaná Ciri. Podľa správ očitých svedkov táto osôbka zahynula počas obsadzovania mesta pred dvoma rokmi. Lenže v bala-